

[K. B. Andersen.]

nævnte videre, at der kun krævedes en minimal international kontrol for at udvide prøvestopet til at omfatte underjordiske sprængninger, der ikke kan konstateres ved hjælp af videnskabelige apparater i andre lande. Og den højtærede udenrigsminister fastslog på denne baggrund:

„Der kan med andre ord i morgen afsluttes en aftale om ukontrolleret stop for de kategorier af atomforsøg, der medfører det farlige radioaktive nedfald. Det forekommer os, at dette kompromisforslag er et konstruktivt bidrag til en løsning. Det vil simpelt hen ikke være muligt at forstå, hvis det så nær en løsning nu mislykkes for os at løse dette problem, der er af så overvældende betydning for menneskeheden.“

I denne sammenhæng vil jeg gerne pege på, at den højtærede statsminister i åbnings-talen udtalte, at regeringens stilling til spørgsmålet om placering af atomammunition på dansk territorium var uændret, og at der ikke er eller påtænkes placeret sådan ammunition her i landet.

Det er velgørende, at der er talt så klart om disse vigtige spørgsmål af både den højtærede statsminister og den højtærede udenrigsminister. Det er alvorlige problemer, ja, vel de alvorligste, vi har for os. De er også så alvorlige, at deres løsning kun lider skade ved at blive gjort til genstand for en overfladisk, en alene følelsesbetonet — det er klart, at der må være følelser med i debatten — en urealistisk og undertiden desværre også demagogisk agitation.

Den højtærede statsminister udtalte i åbnings-talen, at Danmarks indsats for teknisk bistand til udviklingslandene vil blive udbygget, og ligeledes, at der forberedes en større direkte dansk indsats i en række lande i Asien og Afrika. Der er hermed givet udtryk for regeringens vilje til at yde et dansk bidrag til arbejdet med det store udenrigspolitiske problem: at bryde den udvikling, der gør afstanden mellem fattige og rige lande større for hver dag. Det er en udvikling, der må standses og vendes, ikke alene af rent menneskelige grunde, men også hvis vi skal gøre os håb om at komme nærmere til en verden uden voldsomme spændinger, der

når som helst kan udløse farlige konflikter. Forårets landsindsamling vidnede om den store umiddelbare interesse, der er i befolkningen for dette problem. Forhåbentlig har den ikke samtidig skygget for den politiske og økonomiske alvor, forholdet til udviklingslandene rummer. Det drejer sig nok om en rent humanitær indsats, men først og fremmest om en langsigtet og konstruktiv indsats, der kan sætte udviklingslandene i stand til selv at udnytte deres materielle og menneskelige hjælpemidler.

I forbindelse med omtalen af forhandlingerne om Danmarks optagelse i fællesmarkedet lagde den højtærede statsminister op til en alsidig debat om dette emne, idet ministeren understregede, at de økonomiske begrundelser, der oprindelig var dominerende, må suppleres med overvejelser og forhandlinger om samarbejde også ud fra andre synspunkter og på andre felter, først og fremmest de politiske og de kulturelle. Jeg tror, det er et vigtigt led i en realistisk debat om det kommende samarbejde i Europa at pege også på disse andre sider, som måske nok i den offentlige debat har stået noget i skygge af de rent økonomiske overvejelser. Forhåbentlig vil det lykkes inden for en rimelig tid at bringe forhandlingerne i Bruxelles til afslutning, således at det grundlag, hvorpå Danmark skal tage stilling, kan ligge klart. Jeg vil også gerne udtrykke håbet om, at markedsdebatten i den afsluttende fase kan blive ført på et nok så rimeligt grundlag, som det undertiden har været tilfældet. Det kan jo ikke nytte at fremstille forholdene, som om valget står mellem opretholdelse af Danmarks nuværende stilling — økonomisk, politisk og kulturelt — og en deltagelse i det europæiske samarbejde. Valget står efter alt at dømmes mellem at være med i eller at være uden for et stadig tættere samarbejde mellem størstedelen af de vest-europæiske stater. Det er på denne baggrund, vore fremtidige muligheder må bedømmes. Regeringen har bebudet en rapport inden længe om vore muligheder for at finde erstatningsmarkeder for den produktion, der vil møde vanskeligheder, hvis Danmark står udenfor. Det vil vel være rigtigt at vente med debatten om dette emne, til regeringens rapport foreligger,